

Yhdenvertaisuussuunnitelma 2025–2026

1. Johdanto

Kaikkien yhteisömme jäsenten yhdenvertaisuus¹ on yksi AYY:n perusarvoista. Aalto-yliopiston ylioppilaskunta (AYY) on sitoutunut edistämään inklusiivista ja oikeudenmukaista toimintaympäristöä kaikille jäsenillemme. AYY on intersektionaalisesti feministinen² ja antirasistinen³ organisaatio. Otamme huomioon jäsentemme erilaiset taustat, näkökulmat ja tarpeet, ja niiden pohjalta olemme laatineet kaksivuotisen yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2025–2026. Sen tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta, esteettömyyttä, saavutettavuutta⁴ ja kunnioitusta yhteisössämme. Sisäisessä suunnitelmassa hahmotellaan strategisia aloitteita ja toimenpiteitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi ylioppilaskunnan ja sen läheisyydessä toimivien yhdistysten kaikilla tasoilla. Yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää joukon toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on poistaa systeemisiä esteitä, lisätä edustuksen monimuotoisuutta sekä varmistaa, että linjaukset ja käytännöt vastaavat monimuotoisuuden ja inklusiivisuuden ydinarvojamme.

Inklusiivisuuden edistäminen ei tarkoita vain monimuotoisuuden vaalimista, vaan myös aktiivista työskentelyä yhteisössämme mahdollisesti esiintyvien rakenteellisten eriarvoisuuksien tunnistamiseksi ja purkamiseksi. Tiedostamme, että nämä eriarvoisuudet voivat ilmetä eri tavoin, kuten epätasa-arvoisena pääsynä resursseihin, edustukseen ja mahdollisuuksiin.

Näiden haasteiden ratkaisemiseksi AYY on sitoutunut toteuttamaan käytäntöjä ja hankkeita, jotka edistävät yhdenvertaisuutta ja inklusiivisuutta kaikilla organisaatiomme tasoilla. Näin voimme varmistaa, että AYY:n tapahtumat ja päätöksentekoprosessit ovat saavutettavia ja avoimia kaikille, riippumatta yksilön taustasta, identiteetistä tai olosuhteista. Olemme myös sitoutuneet lisäämään yhteisömme tietoisuutta yhdenvertaisuuden tärkeydestä ja tavoista, joilla systeemisiä esteitä voidaan ylittää.

AYY vastustaa jyrkästi kaikenlaista häirintää, kiusaamista, rasismia, ableismia, seksismiä ja syrjintää. Jokaisella yhteisömme jäsenellä on oikeus asua, opiskella ja toimia ympäristössä, jossa ei tarvitse pelätä vihamielisyyttä tai ennakkoluuloja. Näiden arvojen vahvistamiseksi AYY on luonut kattavat turvallisemman tilan⁵ periaatteet, joiden tarkoituksena on suojella ja tukea kaikkia opiskelijoita.

AYY on ylpeästi kansainvälinen yhteisö, joka yhdistää opiskelijoita monenlaisista kulttuuritaustoista ja -kokemuksista. Arvostamme rikkautta, jonka tämä monimuotoisuus tuo opiskelijaelämään, ja olemme sitoutuneet huolehtimaan, että kaikki jäsenet

kansallisuudesta tai kielitaidosta riippumatta tuntevat itsensä tervetulleiksi ja voivat osallistua aktiivisesti toimintaamme ja päätöksentekoprosesseihimme. AYY on kolmikielinen ylioppilaskunta, jossa työkielinä ovat suomi, ruotsi ja englanti.

Tähän dokumenttiin on kirjattu mahdollisimman konkreettisia ja saavutettavia tavoitteita. Suunnitelman tarkoituksena on toimia työkaluna yhdenvertaisuuden edistämiseksi AYY:ssä ja antaa liikkumavaraa mahdollisten keskeneräisten toimenpiteiden jatkamiselle myös kaksivuotisen suunnitelman päättymisen jälkeen. Toimijoita kannustetaan proaktiivisesti tunnistamaan kehitettäviä osa-alueita. Tiedostamme, että yhdenvertaisuussuunnitelma ei voi kattaa kaikkia yhdenvertaisuusasioita, sillä uusia haasteita voi nousta esiin milloin tahansa. Vaikka tietyt sektorit, tiimit ja henkilöt on nimetty vastaamaan tavoitteille määriteltyjen toimenpiteiden toteutuksesta, jokaisella on vastuu tavoitteiden saavuttamisesta.

Tämän dokumentin on hyväksynyt hallitus xx.x.2024 ja edustajisto 21.11.2024.

2. AYY organisaationa

2.1. Sisäiset käytännöt

Tässä osiossa keskitytään yhdenvertaisuuden ja inklusiivisuuden periaatteiden sisällyttämiseen AYY:n ydintoimintoihin ja päivittäiseen toimintaan. Osio kattaa toimenpiteet, joilla varmistetaan, että kaikki työntekijät, hallituksen jäsenet, edustajiston jäsenet ja vapaaehtoiset (myöhemmin 'toimijat') ovat hyvin perehtyneitä ja sitoutuneita suunnitelmaan.

Tavoite: AYY:n hallitus, edustajisto, työntekijät, vapaaehtoiset ja muut AYY:n päivittäiseen toimintaan liittyvät henkilöt ovat tutustuneet yhdenvertaisuussuunnitelmaan ja sitoutuneet siihen.

Toimenpide: Hallituksen, edustajiston, työntekijöiden ja vapaaehtoisten perehdytyksessä esitellään yhdenvertaisuussuunnitelma. Toimijoille järjestetään yhdenvertaisuus-, intersektionaalisuus- ja antirasismikoulutusta vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Vastuu: Johtoryhmä, yhdenvertaisuussektori, edustajiston puheenjohtajat

Tavoite: AYY:n toimistoyhteisössä jokainen tuntee itsensä tervetulleeksi, kunnioitetuksi ja arvostetuksi omana itsenään ja tekemänsä työn vuoksi. AYY:n toimiston ja sisäisen viestinnän käytännöt ovat kunnioittavia ja häirinnästä vapaita.

Toimenpide: Toimistolla noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita, joita päivitetään säännöllisesti vastaamaan ajankohtaisia tarpeita. Epäasialliseen käytökseen puututaan välittömästi.

Vastuu: Johtoryhmä, yhdenvertaisuussektori

Tavoite: AYY:llä on esteettömiä ja saavutettavia aktiviteetteja ja tiloja. AYY tunnistaa erilaiset esteettömyys- ja saavutettavuushaasteet ja työskentelee aktiivisesti niiden vähentämiseksi.

Toimenpide: Toimijoille tarjotaan esteettömyys- ja saavutettavuuskoulutusta. Erilaiset esteettömyyden ja saavutettavuuden muodot (fyysinen esteettömyys⁶, kognitiivinen saavutettavuus⁷, kuuloesteettömyys⁸, näköesteettömyys⁹ ja sosiaalinen saavutettavuus¹⁰) otetaan huomioon jokapäiväisessä toiminnassa. AYY:n esteellisiä tiloja muokataan saavutettavammiksi AYY:n resurssien puitteissa.

Vastuu: Johtoryhmä, asuntotoimintasektori, jäsenpalvelu- ja tilasektori, yhdenvertaisuussektori

Tavoite: Yhdenvertaisuusasioihin liittyvän palautteen antaminen on helppoa, ja sitä kerätään proaktiivisesti.

Toimenpide: Yhdenvertaisuuspalautetta kerätään kaikilla AYY:n toiminnan osa-alueilla esimerkiksi kyselyjen kautta. Palautetta voi antaa henkilökohtaisesti tai anonyymisti.

Vastuu: Johtoryhmä, yhdenvertaisuussektori

2.2. Päätöksenteko

AYY:llä läpinäkyvyys, inklusiivisuus ja monimuotoisuus ovat toiminnan ja päätöksentekoprosessien ytimessä. AYY:n sitoutuminen näihin periaatteisiin varmistaa, että kaikki jäsenet voivat tulla kuulluksi ja osallistua merkityksellisesti yhteisömme toimintaan sekä yhteisen tulevaisuutemme luomiseen. Tässä luvussa esitellään päätavoitteet ja toimenpiteet, jotka auttavat lisäämään läpinäkyvyyttä ja luomaan turvallisen sekä arvostavan ympäristön päätöksenteolle koko ylioppilaskunnassa.

Tavoite: AYY:n päätöksenteko on helposti ymmärrettävää ja läpinäkyvää kaikilla tasoilla.

Toimenpide: Dokumentit julkaistaan hyvissä ajoin helposti löydettävillä alustoilla. Ne julkaistaan yhtä aikaa kolmikielisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. AYY:n toimijat ovat

tietoisia heitä koskevista päätöksistä. Toimijoita kuullaan, kun heitä koskevia päätöksiä ollaan tekemässä. Edustajistokokoukset striimataan ja julkaistaan netissä.

Vastuu: Johtoryhmä

Tavoite: Jokainen hallituksen ja edustajiston jäsen kokee mielipiteidensä ilmaisun turvalliseksi.

Toimenpide: Hallituksen ja edustajiston puheenjohtajat varmistavat, että keskustelu pysyy kunnioittavana, eikä ketään syrjitä ominaisuuksiensa, kuten taustaryhmänsä, perusteella. Hallituksen ja edustajiston kokouksissa noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita. Epäasialliseen käytökseen, kuten haukkumiseen ja nimittelyyn, puututaan välittömästi.

Vastuu: Hallituksen puheenjohtaja, edustajiston puheenjohtajat

Tavoite: Edustajisto harjoittaa itsereflektiota päätöksentekoprosesseissaan ja voimasuhteissaan.

Toimenpide: Puheenvuorojen jakautumista edustajistoryhmien perusteella seurataan, ja erityistä huomiota kiinnitetään aliedustettuihin edustajistoryhmiin.

Vastuu: Edustajiston puheenjohtajat

Tavoite: AYY:n hallitus ja edustajisto ovat monimuotoisia päätöksentekuelimiä, joissa on esimerkiksi edustajia kaikista Aallon kouluista.

Toimenpide: Kaikkia yhteisön jäseniä kannustetaan hakemaan hallitukseen ja edustajistoon, ja erityistä huomiota kiinnitetään vähemmistöihin kuuluviin opiskelijoihin sekä kaikkiin opintoaloihin. Kaikki vähemmistö- ja alakohtaiset esteet puretaan. Hallituksen muodostaja noudattaa positiivista erityiskohtelua11 muodostaessaan uutta hallitusta.

Vastuu: Hallitus, edustajiston puheenjohtajat

Tavoite: Ei-suomenkieliset opiskelijat pystyvät osallistumaan edustajiston kokouksiin täysipainoisesti.

Toimenpide: Kaikki edustajiston kokoukset tulkitaan englanniksi ja tarvittaessa ruotsiksi. Esityslistat ja viralliset dokumentit lähetetään edustajiston jäsenille ja varajäsenille suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi aikataulun mukaisesti. Esittelyt pyritään myös tarjoamaan kolmikielisinä.

Vastuu: Edustajiston puheenjohtajat

Tavoite: AYY:n hallitus noudattaa ja toteuttaa monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden arvoja.

Toimenpide: Hallituksessa on ainakin yksi yhdenvertaisuusvastaava.

Vastuu: Hallituksen puheenjohtaja

2.3. Viestintä

AYY on sitoutunut huolehtimaan, että viestintä on saavutettavaa, kunnioittavaa ja monimuotoista yhteisöämme edustavaa. Tämän lähestymistavan avulla voimme tarjota tietoa kaikille jäsenillemme selkeällä ja inklusiivisella tavalla.

Tavoite: AYY:n ulkoinen viestintä on saavutettavaa.

Toimenpide: AYY:n viestintä noudattaa digitaalisen saavutettavuuden¹² ohjeistuksia. Viestintäsisällön tekijöille järjestetään saavutettavuuskoulutusta. Suosimme selkokieltä ja vältämme jargonia sekä lyhenteitä. Tärkeää tietoa julkaistaan useilla eri kanavilla. AYY julkaisee tietoa myös AYY:n ulkoisilla viestintäkanavilla. AYY viestii jäsenilleen kolmikielisesti.

Vastuu: Viestintäsektori

Tavoite: AYY:n viestintäkanavat ovat turvallisia ja kunnioittavia.

Toimenpide: Turvallisemman tilan periaatteita toteutetaan kaikissa AYY:n viestintäkanavissa. Epäasialliset kommentit moderoidaan sosiaalisessa mediassa.

Vastuu: Viestintäsektori

Tavoite: AYY:n viestintä edustaa ja kunnioittaa AYY:n monimuotoista jäsenistöä.

Toimenpide: AYY:n viestinnässä ei käytetä stereotyyppistä kieltä. Sukupuolittunutta ja alakohtaista terminologiaa vältetään mahdollisuuksien mukaan. AYY:n visuaalinen viestintä edustaa monimuotoista opiskelijaryhmää.

Vastuu: Viestintäsektori

3. Yhteisö

Tämä osio keskittyy Aalto-yhteisöön, mukaan lukien yhdistykset, vapaaehtoiset, jaostot ja toimikunnat, jotka toimivat suoraan AYY:n alla tai sen piirissä. Haluamme varmistaa, että

kaikki yhdistyksemme toimivat turvallisuuden, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja saavutettavuuden periaatteiden mukaisesti. Pyrimme kannustamaan yhteisöämme luomaan toimintaympäristöjä, joissa kaikki jäsenet voivat menestyä ja osallistua täysipainoisesti. Kaikkia AYY:n yhdistysaktiiveja pidetään yhtä arvokkaina, ja heidän työtään arvostetaan ja siitä annetaan tunnustusta.

Tavoite: AYY:n yhdistyksillä on käytössään turvallisemman tilan periaatteet, eettiset periaatteet ja/tai yhdenvertaisuussuunnitelmat.

Toimenpide: AYY tarjoaa tietoa ja koulutusta sekä auttaa yhdistyksiä esteettömyyteen, saavutettavuuteen ja häirintään liittyvissä asioissa. Suosittelemme yhdistyksiä nimittämään hallituksen jäsenen vastaamaan yhdenvertaisuusasioista.

Vastuu: Yhdistyssektori, yhdenvertaisuussektori

Tavoite: AYY:n yhdistyksissä ei ole häirintää eikä epäasiallista käytöstä.

Toimenpide: Yhdistyksiä kannustetaan nimittämään useita häirintäyhdyshenkilöitä. AYY tarjoaa säännöllisesti häirintäyhdyshenkilökoulutuksia. AYY tarjoaa yhdistyksille oppaan häirintätilanteiden käsittelemiseksi.

Vastuu: Yhdistyssektori, yhdenvertaisuussektori

Tavoite: Yhdistysten järjestämät tapahtumat ovat saavutettavia ja esteettömiä.

Toimenpide: AYY kouluttaa ja auttaa yhdistyksiä saavutettavassa ja esteettömässä tapahtumasuunnittelussa. AYY tarjoaa yhdistyksille saavutettavan ja esteettömän tapahtumasuunnittelun oppaan.

Vastuu: Yhdistyssektori

Tavoite: AYY:n toimikunnat ja jaostot tietävät, miten toteuttaa kieliohjeistuksia monikielisessä ryhmäympäristössä.

Toimenpide: AYY tarjoaa vapaaehtoisille tietoa ja apua liittyen kielineuvotteluihin¹³ ja -ohjeistuksiin. AYY:n vapaaehtoiset tietävät, miten toteuttaa kieliohjeistuksia käytännössä.

Vastuu: Vapaaehtoissektori

Tavoite: Kansainvälisiä ja ei-suomenkielisiä opiskelijoita kannustetaan vapaaehtoisiksi AYY:n toimikuntiin ja jaostoihin.

Toimenpide: AYY:n vapaaehtoishaku on avoinna kaikille riippumatta kansallisuudesta tai kielitaidosta. Kansainvälisiä ja ei-suomenkielisiä opiskelijoita tuetaan vapaaehtoispesteissä.

Vastuu: Vapaaehtoissektori

4. Tapahtumat

Tässä osiossa keskitytään AYY:n lähestymistapaan järjestää tapahtumia, jotka ovat esteettömiä, saavutettavia, inklusiivisia ja turvallisia kaikille jäsenille. AYY on sitoutunut järjestämään tapahtumia, joissa jokainen tuntee itsensä tervetulleeksi ja arvostetuksi taustastaan tai henkilökohtaisista olosuhteistaan riippumatta.

Tavoite: AYY:n tapahtumat ovat saavutettavia ja esteettömiä. AYY tunnistaa erilaiset esteettömyys- ja saavutettavuushaasteet ja työskentelee aktiivisesti niiden vähentämiseksi.

Toimenpide: Tapahtumia järjestetään fyysisesti (mukaan lukien liikkuvuus, ääni, visuaalit) saavutettavissa tiloissa. Kognitiivisen saavutettavuuden muodot auttavat esimerkiksi

neuroepätyypillisiä henkilöitä tarjoamalla hiljaisia tiloja. Mahdolliset saavutettavuus- ja esteettömyysrajoitukset ilmoitetaan tapahtumakuvauksissa.

Vastuu: Tapahtumasektori

Tavoite: AYY järjestää erilaisia tapahtumia kaikkien jäsenten osallistamiseksi, mukaan lukien vähemmistöt.

Toimenpide: Alkoholittomia, ilmaisia ja/tai päivätapahtumia järjestetään, jotta eri elämäntilanteissa olevat opiskelijat, kuten perheelliset, voivat osallistua. Eri vähemmistöryhmät tunnistetaan ja niihin kiinnitetään huomiota.

Vastuu: Tapahtumasektori

Tavoite: AYY:n tapahtumat ovat turvallisia ja niissä ei tapahdu häirintää eikä syrjintää

Toimenpide: Tapahtumiin nimetään selkeästi tunnistettavat häirintäyhdyshenkilöt ja tarvittaessa asianmukaisen koulutuksen saaneet järjestyksenvalvojat. Epäasiallisesti käyttäytyvät henkilöt poistetaan tapahtumista, mikäli muiden turvallisuus on uhattuna. Häirintäyhdyshenkilöiden nimet ja yhteystiedot mainitaan sosiaalisen median tapahtumakuvauksissa ennakoon sekä tapahtuman aikana.

Vastuu: Tapahtumasektori

Tavoite: AYY:n tapahtumat ovat inklusiivisia.

Toimenpide: Tapahtumissa on sukupuolineutraalit tilat, kuten WC:t. Erityisruokavaliot otetaan huomioon. Muiden painostaminen tekemään heistä epämukavilta tuntuvia asioita, esimerkiksi juominen ja alastomuus, ei ole sallittua. Tapahtumia markkinoidaan yhdenvertaisesti kaikille jäsenille.

Vastuu: Tapahtumasektori

Tavoite: AYY:n tapahtumat heijastavat koko Aalto-yhteisöä. Tapahtumat ovat yhtä houkuttelevia kaikkien koulujen ja kampusten opiskelijoille.

Toimenpide: Tapahtumasuunnittelussa otetaan huomioon eri koulujen ja kampusten opiskelijat.

Vastuu: Tapahtumasektori

Sanasto/määritelmät

⁴ Saavutettavuus

Saavutettavuus tarkoittaa, että ympäristöt, tuotteet ja palvelut suunnitellaan ja luodaan siten, että ne ovat kaikkien ihmisten käytettävissä riippumatta heidän kyvyistään tai mahdollisista vammoistaan. Saavutettavuus poistaa esteitä ja mahdollistaa yhdenvertaisen pääsyn sekä osallistumisen henkilöille, joilla on fyysisiä, sensorisia, kognitiivisia ja muita haasteita.

³ Antirasismi

Antirasismi on aktiivista ja tietoista toimintaa kaikkia rasismin muotoja vastaan. Antirasistiset toimet tähtäävät etnisen syrjinnän, syrjivien käytäntöjen vaikutusten ja kielteisten ennakkoluulojen vähentämiseen.

⁸ Kuuloesteettömyys

Audiosisältö ja viestintä, joka on helposti saavutettavissa henkilöille, joilla on kuulovamma, mukaan lukien kuurot ja huonokuuloiset.

⁷ Kognitiivinen esteettömyys

Tieto ja sosiaalinen vuorovaikutus, joka on helposti ymmärrettävää henkilöille, joilla on kognitiivisia haasteita, kuten neuroepätyypillisyyttä.

¹² Digitaalinen saavutettavuus

Digitaaliset tilat ja työkalut, joita kaikki voivat käyttää, mukaan lukien henkilöt, joilla on erilaisia vammoja.

¹ Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuus tarkoittaa reiluuden ja oikeudenmukaisuuden varmistamista tarjoamalla henkilöille resursseja ja mahdollisuuksia heidän yksilöllisten olosuhteidensa perusteella sen sijaan, että kaikkia kohdeltaisiin samalla tavalla.

² Intersektionaalinen feminismi

Feminismin muoto, jossa tunnustetaan, että osittain päällekkäiset identiteetit, kuten etnisuus, sukupuoli ja luokka, vaikuttavat yksilön sosiaaliseen asemaan ja kokemaan syrjintään.

¹³ Kielineuvottelut

Kielineuvottelut viittaavat prosessiin, jossa mukautetaan tai sovitetaan viestintää osapuolten välillä keskinäisen ymmärryksen varmistamiseksi, jos osapuolilla on erilaisia kielitaustoja ja preferenssejä. Kielineuvotteluihin voi kuulua yhteisen kielen valinta, termien yksinkertaistaminen tai kääntäminen kuulujen ylittämiseksi ja tehokkaan vuorovaikutuksen helpottamiseksi.

⁶ Fyysinen saavutettavuus

Fyysisten tilojen ja palveluiden suunnittelu ja järjestely siten, että niitä voivat käyttää vaivattomasti ja tehokkaasti henkilöt, joilla on erilaisia fyysisiä kykyjä, mukaan lukien henkilöt, joilla on vamma.

¹¹ Positiivinen erityiskohtelu

Positiivinen erityiskohtelu viittaa rekrytoijien toimenpiteisiin, jotka kannustavat ja tukevat aliedustettujen ja vähäosaisten ryhmien edustajien hakemista luottamustoimiin tai työpaikkoihin. Sen tavoitteena on luoda oikeudenmukaisia mahdollisuuksia ja puuttua epätasapainoihin yhteisössä varmistamalla monimuotoisuus ja inkluusio rekrytointiprosesseissa.

⁵ Turvallinen tila

Vastaanottava ja turvallinen ympäristö, jossa jokainen yksilö, taustasta tai identiteetistä riippumatta, voi elää ja kukoistaa omana itsenään ilman pelkoa ennakkoluuloista, vihamielisyydestä tai häirinnästä.

¹⁰ Sosiaalinen saavutettavuus

Sosiaalinen saavutettavuus varmistaa, että kaikki yksilöt, taustastaan tai kyvyistään riippumatta, voivat osallistua täysipainoisesti ja luontevasti sosiaalisiin ympäristöihin ja toimintaan ilman esteitä tai poissulkemista.

⁹ Visuaalinen saavutettavuus

Visuaalinen sisältö, joka on helposti nähtävissä ja ymmärrettävissä henkilöille, joilla on näkövamma, mukaan lukien heikkonäköiset ja sokeat.